

IRODALMI ÉRTESEITŐ.

Magyarország története nemzetközi helyzetünk szempontjából. I. kötet. Irta *Dr. Kövály* László. Nagy Sr. VIII. 410 l. Budapest, Ráth Mór bizománya 1907. Ára 8 korona. — Erdély s a Millennium lefolyása történetének írója új könyvet adott ki. Történelmi munkásságának bétetőzése. Nagy mű. Világtörténelmi kapcsolatokban áll a nemzet története előttiink. A mely a világeseeményekre nem egy korszakban befolyást gyakorolt, sőt volt oly idő is, a mikor vezető szerepet játszott s mely számításon kívül egy korszakban sem maradt — annak a nemzetnek egész multja itt teljesebb világításban jelenik meg. Mongolok járása és még annyi más esemény az eddig ismertnél más magyarázatban. A perspectiva, a melyet megnyit; a tények elemzése, a melyet felmutat; az indító okok vizsgálata, a mit folyton szem előtt tart; az ítélet biztossága, a melylyel az anyag felett uralkodik; a forma szépsége, mely előadását jellemzi: a klasszikus történelemírás kiváló mestereire emlékeztetnek. A vallási és tudományos élet benne mozog e műben mindenütt és a korszakok kialakulásában a politikai külső tényezőkhöz mivelődéstörténelmi fontosságukkal odafűződnek.

A megjelent első kötet a honfoglalás és a középkor történetét tartalmazza.

Értesítés és kérelem! Tisztelettel értesitem a protestáns t. papjelölt, nt. lelkész urakat, hogy a mai napon nyomdába adtam „*Evang. Homiletika*, vagy az egyházi beszéd elmélete“ című munkámat. Együttal kérem a t. és nt. urakat, sziveskedjenek annak megrendelése útján vállalatomat segíteni. A megrendelés 5 filléres postalapon, vagy a 2 koronányi ár beküldésével történhetik. Utóbbi mód czélszerűbb, mert akkor keresztközítés alatt küldhetem meg a munkát. A munka mint a „Theol. Szakkönyvtár“ 6-ik darabja fog megjelenni. Kelt Pozsonyban, 1907 május 8.-án. (Kisfaludy-u. 29. sz.). Tisztelettel Hörk József, theol. akad. tanár.

KÜLÖNFÉLÉK.

A király jubileuma. I. Ferencz József magyar királylyá koronáztatásának 40-dik évfordulati napja volt a folyó év június 8-dika. Egyházunk templomaiban is mindenütt hálaadóimával ünnepelték meg e napot. A lelkiismereti szabadság törvényeit nemcsak fentartotta Ferencz József király, hanem uralkodása alatt e törvények gyakorlatilag is nagyobb fontosságot s több tartalmat nyertek. Az unitarius egyház is, jóindulatának nem egy jelével találkozott és ez egyház hívei teljes érzelemmel csatlakozhattak ahoz a jó kívánathoz, hogy még sok évet érjen a nemzet javára Isten kegyelméből a király!

Az angol unitariusok pünkösd hetében tartották évi nagygyűlésüket Londonban. A gyűléssel összekötött felolvasásokban sok szó esett Campbell congregationalista lelkész „Uj theológiájá“-ról, mely az immanentia-elméletből indul ki, mely az unitarius theológiában nem új dolog. Az unitarizmus ellen intézett támadásainak alaptalan voltát kimutatva, maga iránt a mozgalom iránt, mely a kereszténység igazi szelleméhez közelebb vezetni törekszik az embereket, rokonszenvét fejezte ki a gyűlés. A külföldről megjelent szabadelvű protestans képviselők beszédei közül különösen figyelmet keltett Eerdmans leydeni tanáré. Ő a hollandiai szabadelvű protestansoknak nemcsak szives, hanem örömmel teljes üdvözlését tolmácsolta, „mert mindkét országban a szabadelvű gondolkozóknak van okuk arra, hogy örvendezzenek. A szabadelvűek gyakran azt teszik fel magukról, hogy ők csak kisebbség, pedig a jelen állás azt mutatja, hogy az Északi tengernek mindkét partján a szabadelvű vallásos népség száma felülmulja azokét, kiknek bátorságuk van arra, hogy magukat unitáriusoknak nevezzék“.

Az unitarius és más szabadelvű gondolkozók és munkálkodók negyedik congressusa sept. 22—27 napjaira van kitűzve Amerikába, Boston városába. Abba a városba, hol az első ilyen congressus tartatott, hol magának e congressusnak eszméje született, abba a városba, mely magát a vallásszabadsággal és társadalmi reformra törekvéssel különösen azonosította, abba a városba, melyben Channing Ellery Vilmos, Emerson, Parker Tivadar éltek. A szabadelvű hit öme képviselőinek szellemi leszármazottjai nagy